

Skot Vesterfeld

STATISTI

Prevela
Ksenija Vlatković

 Laguna

Naslov originala

Scott Westerfeld

EXTRAS

Copyright © 2007 by Scott Westerfeld

Translation Copyright © 2011 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Svima vama koji ste mi pisali da mi otkrijete
tajno značenje reči trilogija.*

Prvi deo

OBRATITE PAŽNJU

*Vi tvrdite da smo vam potrebni. Pa, možda i
jesmo, ali ne zato da bismo vam pomogli. Vi ćete
imati pomoći na pretek, sad kad se milioni novih
ošašavljenih umova oslobode i ostali gradovi
konačno probude. Svi skupa ste više nego dovoljni da
promenite svet i bez naše pomoći.
I zato smo od danas Dejvid i ja tu da vam
u tome stanemo na put.
Jer, vidite, sloboda uvek ponešto i uništi.*

– TALI JANGLAD

SIROTINJA UBOGA

„Mogle“, prošaputa Aja. „Jesi li budan?“

Nešto se mrdnu u tami. Hrpa domskih uniformi zašušta, kao da se kakva majušna životinja meškolji ispod njih. A onda, između nabora paučinaste svile i pamuka izmille nešto. Podiglo se u vazduh i dolebdelo do Ajinog kreveta. Malo sočivo pogledalo ju je u lice, ljubopitljivo i pripravno, odražavajući zvezdano nebo izvan otvorenog prozora.

Aja se naceri. „Spreman za posao?“

U znak odgovora Mogl trepnu noćnim svetlima.

„*Jao!*“ Aja čvrsto zatvori oči. „Nemoj to da *radiš!* Uništićeš mi vid!“

Još časak-dva je ostala da leži u krevetu, čekajući da mrljice izblede. Lebdokamera ju je pokajnički gurnula u rame.

„U redu je, Mogl-čane“, prošaputa ona. „Samo bih i ja volela da imam infracrveni.“

Mnogi su njeni vršnjaci imali infracrveni vid, ali Ajini roditelji imaju poseban stav o hirurškim zahvatima. Više im se dopada da se pretvaraju kako je svet i dalje zaglavljen u

lepotanskoj eri, kad si čekao šesnaesti rođendan ako želiš da se promeniš. Naboranci baš umeju da budu operisani od mode.

Zato se Aja i dan-danji pati s velikim nosom – nesumnjivo ružnim – i normalnim vidom. Kad se odselila od kuće i prešla da živi u domu, roditelji su joj dopustili da ugradi očni ekran i potkožnu antenu, ali samo zato da bi joj slali pingove kad god im dune. Mada je i to bolje nego ništa. Savila je prst i pred očima joj zatrepata gradski interfejs.

„Ajoj“, reče ona Moglu. „Još malo pa će ponoć.“

Nije ni primetila da je zadremala, a žurka tehnoglavaca je sigurno već počela. Verovatno se dosad napravila gužva i sve vrvi od izoperisanih likova i mangaglavaca, što znači da niko neće primetiti jednu statistkinju rugobu koja njuška unaokolo.

Osim toga, Aja Fjuz je stručnjak za nevidljivost. Dokaz za to je njen rang lica. Stajao joj je zacementiran u uglu vidnog polja: 451.396.

Ona lagano uzdahnu – živi u milionskom gradu kao pravi statista. Iako već gotovo dve godine ima svoj fid, a i pre nedelju dana je lansirala sjajan prilog, još uvek niko ne zna da postoji.

No večeras će se i to konačno promeniti.

„Idemo, Mogle“, prošaputa ona i izvuče se iz kreveta.

Sivi mantil je ležao kao bezoblična hrpa na podu. Aja ga navuče preko domske uniforme i priveza u struku, te se pope na prozorski ram. Polako se okrenula prema noćnom nebu, pa iskoračila jednom pa drugom nogom na hladan vazduh.

Dok je nameštala protivpadne narukvice, bacala je poglede na pedesetak metara niže tlo.

„Dobro, hvata me vrtoglavica.“

Barem dole nema redara da njuškaju unaokolo. U tome i jeste čar sobe na trinaestom spratu – niko ne očekuje da se išunjaš kroz prozor.

Nebo su prekrili niski teški oblaci, od koje su se odbijala svetla reflektora s gradilišta na drugoj strani grada. Studen je mirisala na četinare i kišu, te se Aja zabrinula da se ne smrzne tako prerusena. Ali ne može se napraviti luda pa obući domsku jaknu preko mantila i očekivati da to nikom ne upadne u oči.

„Nadam se da si napunjen, Mogle. Vreme je za skakanje.“

Lebdokamera izađe kroz prozor pored Ajinog ramena i stade joj ispred grudi. Beše velika kao pola fudbalske lopte i obložena tvrdom plastikom, a pod rukom topla. Kad je zagrlila Mogla, Aja oseti podrhtavanje u narukvicama, koje su reagovala na magnetne sile u podizačima lebdokamere.

Čvrsto je zatvorila oči. „Spreman?“

Mogl joj zatreperi u naručju.

Svom snagom stežući lebdokameru, Aja se baci u prazninu.

U današnje vreme se lakše izlazi uveče.

Ren Mačino, najbolji drug Ajinog starijeg brata, doterao joj je Mogla za petnaesti rođendan. Ona ga je, doduše, zamolila samo da dovoljno ubrza kameru kako bi držala korak s njenom lebdodaskom. No, kao i većina tehnoglavaca, i Ren se dičio podešavanjima koja je obavio. Mogl je u novom izdanju bio vodootporan, izdržljiv na udarce i dovoljno snažan da ponese putnika Ajine veličine.

Pa, skoro. S lebdokamerom u naručju Aja nije padala brže od trešnjinog cveta koji se kovitla do zemlje. U svakom

slučaju, beše to mnogo prostije nego da krađe bandži-jaknu. A izuzme li sam trenutak skoka, koji ju je uvek činio nervoznom, moglo se reći da se zabavljala.

Gledala je kroz prozore koji su promicali kraj nje – turobne sobe behu opskrbljene bednim, standardno dostupnim nameštajem. U domu Akira nije živio niko slavan, samo gomila bezličnih statista u najprostijoj odeći. Nekoliko lansirara ega sedelo je i pričalo u kamere, ali ih niko nije gledao. Prosečan rang lica na ovom mestu beše šeststo hiljada, što je očajnički jadno.

Život u senci u svoj svojoj grozoti.

U lepotanskoj eri, koju je Aja maglovito pamtila, samo je trebalo da zatražiš divnu odeću ili novu lebdodasku, i one bi kao kakvom čarolijom ispale iz rupe u zidu. Međutim, u današnje vreme iz rupe si mogao dobiti nešto pristojno samo ako si slavan ili imaš zasluga na pretek, a zasluge su se sticale odlaženjem na časove ili obavljanjem raznih zaduženja – u osnovi ispunjavanjem svih obaveza koje je zahtevao Odbor za uzorne građane.

Moglovi podizači pronađoše podzemnu metalnu mrežu, pa Aja savi kolena i zakotrlja se kad dodirnu tlo. Mokra trava je šljapkala kao sunder natopljen vodom, mekana, ali tako hladna da se Aja naježila.

Pustila je Mogla i ostala časak-dva da leži na zemlji zalivenoj kišom, čekajući da joj se smire otkucaji srca. „Jesi li dobro?“

Mogl ponovo sevnu noćnim svetlima.

„Dobro... mada je to *i dalje* zaslepljujuće.“

Ren je preradio i lebdokamerin mozak. Možda je prava veštačka inteligencija još uvek nezakonita, ali novi Mogl je mnogo više od pljosnatog električnog kola i nosača. Posle

Renovog petljanja kameraica je zapamtila Ajine omiljene uglove za snimanje, kad da se udalji a kad da zumira, pa je čak razumevala i poruke koje joj je slala pogledom.

Jedino nikako da se do kraja prilagodi noćnim uslovima.

Aja je žmurila, iščekujući načuljenih ušiju da joj izblede tačkice pred očima. Nije čula ni korake ni zujanje bespilotnih letelica redara, samo prigušeno gruvanje muzike iz doma.

Ona se podiže na noge i istrese odeću, mada je znala da niko neće obraćati pažnju na mokru travu zalepljenu po njevoj garderobi; naduvači ugleda se i oblače tako da ih niko ne primeti. Mantil je bio vrećast, s kapuljačom, takav da nepozvanom gostu žurke omogućiti savršeno prerusavanje.

Podesila je protivpadnu narukvicu i njena lebdodaska se podigla iz skrovišta u žbunju. Kad je stala na nju, Aja se okrenula ka sjaktavim svetlima Lepotaništa.

Smešno je što ga i dalje svi tako zovu, iako većina njegovih žitelja više nisu lepotani – barem ne u starom smislu te reči. U Lepotaništu je sad vrvelo od pikselokožaca i izoperisanih likova, kao i brojnih drugih pristalica neobičnih moda i stilova. Moglo se birati između milion vrsta lepota ili neobičnosti, pa čak i čitavog života zadržati lice s kojim si rođen. Ovih dana lepota označava sve što upada u oči.

Samo se jedno nikad nije menjalo u Lepotaništu: ko god nije napunio šesnaest godina, nije imao tamo šta da traži. Pogotovu ne noću, kad se i odvija dobra zabava.

Posebno ako si statista, gubitnik, niko i ništa.

Zagledana u grad s takvim mislima, gubila se u sopstvenoj nevidljivosti. Svaka užarena sijalica obeležavala je jednog od milion ljudi koji nikad nisu čuli za Aju Fjuz. I koji verovatno nikad neće ni čuti.

Ona uzdahnu, pa potera dasku.

Na vladinim fidovima neprekidno su ponavljali kako je lepotanska era zauvek završena, a čovečanstvo izbavljeno od nekoliko vekova duge šašavoglavosti. Tvrdilo se da je izbrišana podela na rugobe, lepotane i naborance, kao i da je u poslednje tri godine uvedeno mnoštvo novih tehnologija i ponovo pokrenut točak budućnosti.

Međutim, s Ajinog stanovišta, pljusak pameti nije baš sve promenio...

Biti petnaestogodišnjakinja još uvek je bilo poprilično trulo.

TEHNOGLAVCI

„Snimaš li ovo?“, prošaputa ona.

Mogl je već snimao, a svetlucanje baklje odražavalo se na sočivu kamere. Baloni na topao vazduh ljujuškali su se iznad vile, a žurkaroši vrištali skačući s krovova u bandži-jaknama. Prizor je podsećao na zabave iz starih dana: svako okrenut svom užitku i okupan svetlošću od koje bole oči.

Barem je tako Aji stariji brat opisivao zabave iz lepotanske ere. U to vreme su na šesnaesti rođendan svi odlazili na veliku operaciju. Ljude su tad prolepšavali, ali su im istovremeno krišom menjali ličnost, zatupljujući im mozgove i čineći ih slepo poslušnim.

Hiro nije dugo bio šašavoglav; šesnaest godina je napunio svega nekoliko meseci pre no što se desio pljusak pameti i došlo do izlečenja lepotana. Imao je običaj da tvrdi kako su ti meseci bili užasni – kao da je njemu mnogo teško da se ponaša plitko i tašto. Jedino nikad nije poricao da su zabave bile neverovatne.

Ruku na srce, Hiro ionako neće doći na večerašnju zabavu; previše je poznat. Aja pogleda u očni ekran; prosečan rang lica na zabavi beše oko dvadeset hiljada. U poređenju s njenim starijim bratom, ljudi na zabavi su potpuni statisti. Doduše, u poređenju s rugobom koja ima rang od pola miliona, prave su legende.

„Mogle, pazi“, prošaputa. „Nismo poželjni ovde.“

Ona navuče kukuljicu svog mantila i izađe iz senke.

Unutra je vrvelo od lebdokamera. Pojedine behu Moglove veličine, druge, poput paparaca u rojevima, ne veće od pampura za šampanjac.

Na zabavama tehnoglavaca uvek ima šta da se vidi, od ludaka do neviđenih novih spravica. Možda ljudi više nisu tako lepi kao u lepotanskoj eri, ali su zato zabave neuporedivo zanimljivije: ozbiljno izoperisani likovi sa zmijama umesto prstiju i kosom kao u meduze; odeća od pametne tkanine koja se vijori poput zastave na vetru; signalne rakete koje klizaju preko poda, izbegavaju noge i šire miris tamjana.

Tehnoglavci žive za nove tehnologije – obožavaju da se razmeću najnovijim otkrićima, dok lansirači vole da ih stavljaju u svoje tidove. Beskrajan krug izuma i vesti o njima podizao je i jednima i drugima rang lica, pa su svi bili srećni.

Naravno, to se odnosi samo na pozvane goste.

Jedna lebdokamera prozuja u blizini – dovoljno nisko da je malo nedostajalo da vidi Ajino lice. Ova obori glavu i probi se prema grupici naduvača ugleda. Oni su u javnosti obavezno nosili kukuljice, naličeći grupama budističkih monaha iz doba prazardalaca. Već su počeli naduvavanje: ponavljali su

nasumice izabrano ime jednog člana svoje družine, navodeći tako gradski interfejs da mu naduvava rang lica.

Aja se nakloni grupi i pridruži pojanju izabranog imena, skrivajući sve vreme svoje ružno lice.

Čitav smisao naduvavanja sastajao se u tome da se provale algoritmi gradske reputacije: koliko puta treba pomenuti nečije ime da bi ono upalo u prvih hiljadu? Kojom brzinom padaš ako odjednom svi prestanu da te pominju? Družina je bila jedan veliki kontrolisani eksperiment, u kome su svi nosili istovetnu bezličnu odeću.

Aja je, međutim, naslućivala da većina naduvača ne mari za matiš. Oni su najobičnije varalice, siroti statisti koji bi da se proslave pričanjem. Isto su tako nastajale zvezde u doba zardalaca, kad je šačica kanala neprekidno uzdizala nekoliko šašavoglavih lepotana na užtrb svih ostalih.

U čemu je svrha raspodele prema ugledu ako neko treba da ti kaže o *kome* ćeš da pričaš?

Međutim, i Aja je stala ponavljati ime kao prava mala naduvača, ne skidajući pogled s očnog ekrana na kome je pratila događaje okom svoje kamere. Mogl je plovio iznad gomile, izdvajajući jedno po jedno lice.

Tajna družina koju je Aja otkrila *sigurno* je ovde. Samo tehnoglavci izvode trikove kao što je taj...

Zapazila ih je pre tri večeri kako se voze na krovu novog maglev voza. Jurili su nenormalno brzo kroz fabričku oblast – toliko da su svi snimci Moglove kamere ispali neupotrebljivo zrnasti ili zamrljani.

Aja je rešila ponovo da ih pronađe. Prvi ko lansira priču o ludakom poduhvatu kao što je vožnja na maglevu, sigurno će se istog časa proslaviti.

Ali Moglu je pažnju već privukla bučna gomilica neojedaca ispod ružičastog mehura koji je plutao kroz vazduh. Koristeći metar dugačke slamke, srkali su iz njega, kao astronauti koji ponovo pune šolju prosutim čajem.

Neojeci su bajata vest – Hiro je još prošlog meseca lansirao priču o njima. Hrane se izumrlim pečurkama, koje uzgajaju iz prastarih spora, prave sladoled pomoću tečnog azota i ubrizgavaju ukuse u supstance najčudnijih oblika. Ružičasta lebdeća smesa, nalik aerogelu, njihova je večera, a beše tanja od mehura sapunice.

Jedan balončić se otkinu i prolete pored Aje. Ona iskrivi lice od mirisa pirinča i lososa. Možda je sklonost ka jedenju čudnih bučkuriša sjajan način da se naduva rang lica, ali Aja više voli da joj suši bude malo teži od vazduha.

Ipak, uživala je da se muva oko tehnoglavaca i pored toga što je morala da se skriva. Najveći deo grada i dalje je tavorio u prošlosti, te su ponovo otkrivali haiku, religiju, ceremoniju ispijanja čaja – sve što je bilo zaboravljeno tokom lepotanske ere kad su svi imali oštećenja mozga. Tehnoglavci, međutim, grade budućnost i nadoknađuju tri stoleća propuštenog napretka.

Tu je pravo mesto za pronalaženje priča.

Na očnom ekranu blesnu joj neko ko joj se učini poznat.

„Stani, Mogle!“, prosikta ona. „Kreni levo.“

Iza neojedaca, primetila je znano lice kako se zabavlja gledajući ih dok jure odbegli balončić.

„Eno jedne od njih! Zumiraj je.“

Devojka je imala oko osamnaest godina i klasičan nov lepotanski izgled, sa očima pomalo nalik onima iz mange. Nosila je opremu za lebdomet i spretno lebdela desetak centimetara iznad poda. Nije bilo sumnje da je čuvena: nalazila se

u mehuru ugleda, okružena grupom prijatelja i obožavalaca, koji su statiste držali na odstojanju.

„Približi im se da čujem šta pričaju“, prošaputa Aja. Mogl se prišunja samom mehuru i uskoro mikrofonom uhvati devojčino ime. Preko Ajinog očnog ekrana rasuše se podaci...

Iden Maru je bila lebdometasica – držala je poziciju levog krila u *Lastama*, inače prošlogodišnjim gradskim šampionima. Takođe je bila čuvena i po podešavanju svoje opreme za let.

Sudeći prema silnim fidovima, Iden je upravo šutnula dečka zbog „razlike u ambicijama“. Naravno, posredi je samo šifra za to da je ona „previše slavna za njega“. Idenin rang lica je ušao u prvih deset hiljada posle šampionata, dok je bezimeni dečko ostao zaglavljen među četvrt miliona. Svima je bilo jasno da ona mora naći nekog s približnijim rangom.

Samo, ni u jednom traču nije se pominjala Idenina nova maglev družina. Biće da to čuva kao tajnu i čeka pravi čas da obelodani svoj štos.

Ako to lansiraju, Aja će se proslaviti preko noći.

„Prati je“, reče Moglu, a onda nastavi da ponavlja ime.

Pola sata kasnije Iden Maru pođe napolje.

Beše pravo blaženstvo zbrisati od naduvača – Aja je izgovorila ime Jošio Nara barem milion puta. Nadala se da će Jošio uživati u besmislenom podizanju ranga lica, budući da ona svakako ne želi da mu ikad više čuje ime.

Iz vizure Mogla, koji je lebdeo nasred sobe, Aja je videla da Iden Maru izlazi na vrata – sama, bez pratnje. *Zasigurno* ide da se nađe s tajnom družinom.

„Ne ispuštaj je iz vida, Mogle“, graknu Aja. Od onolikog deklamovanja osušilo joj se grlo. U prolazu spazi lebdeći poslužavnik s pićima. „Stižem za minut.“

Zgrabila je prvu čašu koja joj se našla pod rukom i iskapila piće. Stresla se kad je osetila alkohol – ni najmanje joj nije trebao. Dograbila je još jednu čašu s dosta leda i stala se probijati prema vratima.

Put joj prepreči družina bučnih pikselokožaca. Tela su im menjala boje poput opijenih kameleona. Šmugnula je između njih, prepoznavši nekoliko lica s fida o izoperisanim likovima. Blago se naježi zbog njihovog ugleda.

Na stepeništu vile ona prosu piće, sačuvavši između prstiju kockice leda. Ubacila ih je u usta i počela krckati. Posle preznojavanja na zabavi bogovski joj je legla puna šaka leda.

„Zanimljiv zahvat“, reče neko.

Aja se zaledi... Smakla joj se kukuljica i otkrila njeno ružno lice.

„Ovaj, hvala.“ Učini joj se da zvuči pretiho pa zato proguta ledene krhotine. Vetrić je ošinu po znojnom licu i njoj postade jasno da sigurno izgleda kao potpuni modni promašaj.

Momak se osmehnu. „Gde si pokupila ideju za taj nos?“

Aja uspe samo da slegne ramenima, najedared zanemela. Na očnom ekranu je videla da Iden Maru već leti iznad grada, ali i pored toga nije uspevala da skrene pogled s momka. Bio je mangaglavac: imao je krupne i užagrene oči, a nežno lice beše mu neljudski lepo. Dugačkim, zašiljenim prstima gladio se po savršenom obrazu dok je zurio u nju.

A to i beše najčudnije: *on* je zurio u *nju*.

On, koji je izgledao božanstveno, dok je ona bila rugoba.

„Čekaj da pogodim“, reče joj. „S neke slike prazardalaca?“

„Ovaj, pa ne baš.“ Ona dodirnu prstom svoj nos i proguta poslednjih nekoliko komadića leda. „Pre je, ovaj... nasumice izvajan.“

„Naravno. Tako je jedinstven.“ On se nakloni. „Friz Mizuno.“

Dok je Aja uzvraćala naklon, na očnom ekranu joj se očita njegov rang lica: 4.612. Naježila se pojmvši veličinu njegovog ugleda, ali i shvativši da razgovara s nekim ko je bitan, povezan, značajan.

On je čekao da mu Aja kaže svoje ime. Međutim, čim ga čuje, odmah će saznati njen rang lica i skrenuće svoj divni pogled na nekog zanimljivijeg. Čak i da mu se na neki neloogičan način, usled kakvog pljuska pameti, i dopadne njeno lice, naprosto je jedna činjenica da je ona statista.

I, ruku na srce, njen nos jeste *prevelik*.

Ona podesi protivpadnu narukvicu i pozva lebdodasku. „Zovem se Aja. Ali sad moram... ovaj, da idem.“

On se nakloni. „Naravno. Treba se viđati s ljudima, naduvavati ugled.“

Aja se nasmeja, osmotrivši svoj mantil. „A, to. Ja nisam u stvari... ovde sam inkognito.“

„Inkognito?“ Oči je zboleše od njegovog osmeha. „Veoma si tajanstvena.“

Daska joj doplovi sve do stepeništa. Oklevala je, zagledana u nju. Mada je Mogl odmakao već pola kilometra, jureći Iden Maru kroz tamu, jedan deo Aje se iz sve snage otimao da ostane.

Zato što Friz nije prestajao da je gleda.

„Uopšte ne pokušavam da budem tajanstvena“, reče ona. „Prosto je tako ispalo.“

On se nasmeja. „Hteo bih da znam kako se prezivaš, Ajo. Ali mislim da mi ti to namerno ne govoriš.“

„Izvini“, cijuknu ona, a onda stade na dasku. „Moram da krenem za nekim. A ona mi, ovaj... izmiče.“

Nakloni joj se, šireći osmeh. „Uživaj u trci.“

Ona se nagnu napred i klisnu u mrak, dok joj je u ušima odjekivao njegov smeh.

PODZEMLJE

Iden Maru je znala kako se leti.

Komplet podizača za čitavo telo spadao je u uobičajenu opremu igrača lebdomet, ali većina ljudi se nije usuđivala da ih koristi. Svaki deo opreme imao je sopstveni podizač: i ulošci za laktove i cevanice, čak su i neke čizme imale dodatke. Beše dovoljan samo jedan pogrešan pokret prstom da toliki magneti povuku svaki na svoju stranu, što je savršen način da iščaiš rame ili se zabiješ čelom u zid. Protivpadne narukvice te u tom slučaju ne bi zaštitile od tvoje sopstvene trapavosti kao prilikom pada s lebdodaske.

No Iden Maru kao da ni za šta od toga nije hajala. Aja ju je na očnom ekranu pratila kako vrluda preko novog gradilišta, koristeći dopola sagrađene zgrade i nezazidane odvodne cevi kao prepreke.

Čak je i Mogl, prečnika tek dvadeset centimetara i s gomi-lom podizača, jedva uspevao da je stigne.

Aja pokuša da se usredsredi na vožnju svoje lebdodaske, ali i dalje je nije prolazila opijenost pogledom Friza Mizuna

i ošamućenost zbog njegove pažnje. Otkad su nakon pljuska pameti prestala razdvajanja po uzrastima, Aja je imala priliku da razgovara s mnogim lepotanima. Prošli su oni stari dani kad tvoji prijatelji posle operacije nisu više hteli da razgovaraju s tobom ako si rugoba. Ali nijedan lepota je još nije *tako* pogledao.

Ili se ona to samo zavarava? Možda Frizov napeti pogled u svakome budi isto osećanje. A ima baš *krupne* oči, kao na onim prastarim zardalskim crtežima koje sad mangaglavci koriste kao mustre za operacije.

Umirala je od želje da se preko gradskog interfejsa raspita o njemu. Nikad ga nije videla na fidovima, ali s rangom lica u prvih pet hiljada Friz je morao biti poznat još po nečemu, izuzev po moćnoj lepoti.

No Aja je tog časa imala preče priče da juri, ugled da izgrađuje. Ako postoji šansa da je Friz još koji put pogleda na isti način, ne sme baš toliko biti bezlična.

Očni ekran joj zatrepta. Moglov signal se gubio, pošto je krenuo za Iden ispod zemlje i izašao izvan domašaja gradske mreže.

Signal zatreperi od statičkog elektriciteta, pa nestade...

Aja iskosi dasku i zakoči, osećajući kako je podilazi jeza. Živcirala se svaki put kad izgubi Mogla, kao kad bi usred sunčanog dana otkrila da joj nema senke.

Zagledala se bolje u poslednju sliku koju je lebdokamera poslala: vide unutrašnjost odvoda za kišu, tačkastu i izvito-perenu pod infracrvenim svetlom. Iden Maru je šibala niz tesan tunel, čvrsto sklopčana kao đule, silazeći u dubinu s koje signal Moglovog predajnika više nije dopirao do površine.

Jedini način da pronađe Iden jeste da krene za njom.

Aja se nagnu i potera dasku. Pred njom se podiže novo gradilište s desetinama železnih kostura i zjapečih rupa.

Nakon pljuska pameti niko više nije hteo da živi u zgradama iz lepotanske ere operisanim od mode. Barem, niko poznat. Tako je grad počeo nemilosrdno da se širi, otimajući metal iz obližnjih Zardalih Ruševina. Kolale su čak i priče kako u gradu nameravaju da kopaju ispod zemlje u potrazi za svežim gvožđem, baš kao što su činili zardalci, koji su uništili zemlju pre tri stoleća.

Nedovršene kule munjevito su proletale pored Aje i daska joj se drmala od njihovih čeličnih armatura. Lebdodaske moraju imati metal ispod sebe da bi letele, ali od prejakog magnetnog polja podrhtavaju. Aja malčice uspori, pa ponovo potraži Mogla.

Ništa. Lebdokamera je još pod zemljom.

Pred očima joj se pojavi velika iskopina za temelj kakvog budućeg nebodera. U baricama od popodnevnice kiše, sakupljenim na tvrdom blatnjavom tlu, odražavalo se nebo osuto zvezdama, kao u krhotinama slomljenog ogledala.

U uglu iskopine ona primeti ulaz u tunel, prolaz do mreže odvoda za kišu koji su se protezali ispod grada.

Aja je pre mesec dana lansirala priču o novoj grafiti-bandi, rugobama koje su zaveštavale umetnička dela narednim pokolenjima. Oslikavali su unutrašnjost napuštenih tunela i cevovoda i ostavljali svoja dela zapečaćena pod zemljom, kao u vremenskoj kapsuli. Te će slike biti otkrivene tek mnogo godina po propasti grada, kad neka nova civilizacija iskopaja njegove ruševine. Beše to posve u duhu pljuska pameti, rezultat spoznaje da je neprolazna lepotanska era zapravo bila mnogo osetljivija no što se mislilo.

Ta priča nije naduvala Ajin rang lica – to se ne dešava s pričama o rugobama – ali su zbog nje ona i Mogl čitavu nedelju proveli igrajući se žmurke po gradilištu. Ona se nije plašila da zađe u podzemlje.

Aja spusti dasku i zagnjuri između isključenih bespilotnih dizalica i lebdećih podupirača, hrleći ka otvoru tunela. Savila je kolena, pripila ruke uz telo i uronila u mrkli mrak...

Očni ekran jedanput trepnu – njena lebdokamera *sigurno* je u blizini.

Osećao se snažan miris ustajale kišnice i blata, i nije se čuo nikakav drugi šum izuzev kapljanja vode. Dok su radna svetla gasnula za njom do slabašnog narandžastog plama, usporila je dasku tako da je praktično milila i navodila je klizeći rukom po zidu tunela.

Moglov signal ponovo zatrepta... i ustali se.

Iden Maru je stajala uspravno i savijala ruke. Ogromna dvorana u kojoj se nalazila beše potpuno crna pod infracrvenim vidom, te Mogl nije mogao odgonetnuti dokle seže.

Šta je to dole?

U tačkastoj tami zasvetluca još ljudskih prilika. Lebdeli su iznad prostranog crnila, a pod nogama su im se sijale romboidne lebdodaske.

Aja se osmehnu. Pronašla je otkaçene devojke koje su se vozile na maglev vozovima.

„Približi se da prisluškuješ“, naloži Moglu šapatom.

Dok je on klizio kroz vazduh bližeći se devojka, Aja se priseti da su se grafiti-rugobe hvalisale kako su otkrile veliki rezervoar u koji grad skuplja kišnicu, pravo podzemno jezero u mrklom mraku.

Preko Moglovog mikrofona Aja uhvati jeku izgovorenih reči.

„Hvala ti što si brzo stigla.“

„Otkad ja pričam da će te to tvoje važno lice uvaliti u nevolje, Iden.“

„Pa, brzo ćemo to srediti. Ona je tu iza mene.“

Aja se sledi. *Ko je to iza Iden?* Baci pogled preko ramena...

Videla je samo svetlucanje vode koja se cedila po zidovima tunela.

A onda joj se ponovo ugasi očni ekran. Ona opsova, pa počne kriviti kažiprst: uključi, isključi... ali pred očima je još uvek videla samo crnilo.

„Mogle?“, prošišta ona.

Očni ekran i ne trepnu, ostade bez odgovora. Pokušala je da pristupi delu za podešavanje lebdokamere, audio-prenosu, daljinskom upravljanju letom. Ništa nije radilo.

Ali Mogl je odmah tu do nje – udaljen najviše dvadeset metara. Zašto ne može da se poveže s njim?

Ona lagano potera dasku, sva se pretvori u uho, naprežući se da razazna nešto u mraku. Najednom joj ruka skliznu sa zida i ona začu odjek u ogromnom prostoru koji se otvori pred njom. Iz desetina odvoda kišnica se horski cedila, i Aji se koža naježi od vlage u rezervoaru.

Mora nekako da *progleda*...

Utom se seti kontrolne table na lebdodasci. U mrklom mraku značilo bi joj čak i tih nekoliko svetlih tačkica.

Ona kleknu i aktivira upravljačke komande. Slabašan plavičast sjaj otkri gole zidove od prastare opeke, ponegde zakrpljene savremenom keramikom i pametnom masom. Iznad glave joj se pružala široka kamena tavanica, nalik svodu kakve podzemne katedrale.

No ni traga od Mogla.

Lagano je plutala kroz tamu, koristeći samo blago strujanje vazduha, i pratila svaki šum. Nekoliko metara ispod nje ležalo je glatko crno jezero.

Tad začu nešto u blizini, skoro nečujan udah, pa se okrenu...

Na mutnoj plavoj svetlosti nađe se licem u lice s rugobom. Devojka je stajala na lebdodasci i držala Mogla u rukama. Aji je uputila leden osmeh.

„I pretpostavile smo da ćeš ga tražiti.“

„Hej!“, reče Aja. „Šta ste uradili mojoj...“

Iz mraka sevnu noga i zaljulja joj dasku.

„Pazi malo!“, viknu Aja.

Kad je snažne ruke gurnuše, ona se nesigurno povuče dva koraka. Lebdodaska se pomerila kako bi i dalje ostala pod njenim nogama. Aja ispruži ruke u stranu, klateći se kao klinka na klizaljicama.

„Prestanite! Šta to...“

Još ruku stade je gurati i ćušhati iz svih pravaca – Aja se neobuzdano zavrtela, oslepljena i bespomoćna. A onda joj šutnuše dasku i ona se strovali.

Ledena voda je snažno ošamari po licu.

AUDICIJA

Oko nje je ključala tama, a vodeni huk joj je kao grmljavina zagluhnuo uši. Od neočekivanog udarca u vodu Aja izgubi osećaj šta je gore a šta dole, prepuštena samo uskomešanoj, ledenoj studeni. Mlatila je rukama i nogama, a voda joj je punila nozdrve i usta, pritiskala grudi...

A onda joj glava izbi na površinu. Grcala je i pljuvala, rukama grabila vodu i tražila čvrst oslonac u mraku.

„Hej! U čemu je vaš *problem*?“

Ajin krik grunu prostranom dvoranom uz slepu šuplju jeku. Ali odgovora nije bilo.

Kratko je zaveslala kroz vodu da dođe do daha i oslušne.

„Heej...?“

Jedna šaka je zgrabi za ručni zglobov i podiže. Ostala je da visi u vazduhu i da se praćaka nogama, a od koprcanja su joj se iz natopljenog odela cedili slapovi vode.

„Šta... šta se događa?“

Odgovori jedan glas: „Ne volimo lansirače.“

I Aji je toliko bilo jasno: htele su da same lansiraju priču o svojim vožnjama na vozovima i tako svu slavu prigrabe za sebe.

Možda je pravi čas da malo izvrne istinu. „Ali ja nisam lansiračica!“

Neko frknu, a onda se oglasi bliži glas: „Pratila si me sa zabave – ili barem tvoja lebdokamera. Jurila si priču.“

„Nisam ja jurila priču, već *tebe*.“ Aja se ponovo zatrese i jedva odupre porivu da zacvokoće zubima. Mora ih ubediti da je ne bace ponovo u crno jezero. „Ljudi, videla sam vas pre neku noć.“

„Gde si nas videla?“, upita bliži glas i pojača stisak oko Ajinog zgloba. To je sigurno drži Iden; takav hvat može izvesti samo neko ko na sebi ima lebdometnu opremu.

„Na krovu maglev voza. Vozile ste se na njemu. Pokušala sam da otkrijem ko ste, ali na fidovima ništa nisam našla.“

„Zato što nam se tako dopada“, reče prvi glas.

„U redu, kapiram!“, odvrati Aja. „Ovaj, koliko još name-ravate da me držite da visim?“

„Da nećeš možda da te pustim?“, upita Iden.

„Pa, ne baš. Samo što me malo... boli zglob.“

„Što onda ne pozoveš dasku?“

„Uh... tačno.“ Aja je u panici načisto zaboravila na lebdodasku. Slobodnom rukom je podesila protivpadnu narukvicu na drugoj ruci. Nekoliko časaka kasnije lebdodaska je čvrknu u nogu, pa gvozdeni stisak popusti.

Za trenutak se ljuljala na dasci i trljala zglob. „Hvala.“

„Hoćeš da kažeš kako ti nisi lansiračica?“ Ponovo se javi prvi glas, koji je verovatno pripadao ružnoj devojci čije je lice Aja načas spazila. Odjeknuo je tminom, promuklo i režeći, kao da je devojka namerno operisala grlo da bi zvučala što strašnije.

„Pa, stavljam ponešto na svoj fid. Kao uostalom i svi drugi.“

„Šta, slike svoje mace?“, dobaci neko, pa se zakikota.

„Znači, ti uvek dolaziš na zabave preobučena u naduva-čicu?“, upita Iden. „I još vučeš lebdokameru?“

Aja se obgrli rukama. Mocar mantil zalepio joj se za telo, a zubi samo što nisu počeli da joj cvokoću. „Vidi, htela sam da se ubacim u vašu družinu. Zato sam morala da vas nađem. A Mogl je dobar u tome.“

„Mogl?“, ponovi zlobni glas.

„Ovaj... moja lebdokamera.“

„Dala si *ime* lebdokameri?“

Smeh se oglasi iz svih pravaca. Aja uvide da ih ima više no što je mislila. Možda ih se desetak skrivalo u tami.

„Čekaj malo“, reče Iden. „Koliko ti imaš godina?“

„Ovaj... petnaest.“

Sevnu baterijska lampa, zaslepljujuće jako u mrklom mraku.

„*Jaaj!*“ Čvrsto je zatvorila oči.

Ona koja je držala baterijsku lampu dodade: „I pomisli-la sam da taj nos deluje preveliko. Čak i pod infracrvenim vidom.“

Kako su se Aji oči privikavale na svetlost baterijske lampe, tako je sve bolje razaznavala lica. Sve su izgledale kao obične cure, što je inače bila skupina devojaka koje su rešile da ne budu ni lepe ni egzotične, već normalne – kao da taj pojam i dalje nešto znači. Izuzev Iden Maru, zaobljene i mišićave, sve ostale prilike koje su lebdele oko Aje izgledale su isto – s prosečnim telima, stvorenim tako da se ne razlikuju u masi. I sve behu devojke, barem sudeći prema onome što je Aja uspela da vidi, kao i one noći kad ih je zatekla kako se voze na krovu maglev voza.

„Dakle, ti baš voliš da se šunjaš noću?“, reče Iden.

„Valjda. Svakako je bolje nego da čamim u sobi doma.“

„Brzo se smoriš?“ Devojka s režećim glasom otezala je dok govori. „Onda *treba* jednom da surfuješ s nama.“

„Da surfujem?“ Aja proguta knedlu. „Hoćeš da kažeš kako me zoveš da se vozim s vama?“

Iz tame dopre sporadično gundanje.

„Ali ona ima samo petnaest godina“, reče devojka s baterijskom lampom.

„Šta, ti još tavoriš u lepotanskoj eri?“, upita devojka režećeg glasa. „Koga briga koliko je stara? Sama je upala u Lepotanište i sišla ovamo. Očito ima više petlje nego većina vas.“

„Šta ćemo s lebdokamerom?“, upita Iden. „Ukoliko lansira priču, nadzornici će nam se popeti na glavu.“

„Kao da je možemo sprečiti da pozove nadzornike ako hoće.“ Devojka zlobnog glasa kliznu daskom bliže Aji i zauzvavi nos na svega nekoliko centimetara od Ajinog. „Dakle, ili ćemo je zauvek ostaviti ovde da trune ili ćemo je privoleti da pređe na našu stranu.“

Aja proguta knedlu, bacajući poglede na svetlucavo crno jezero.

„Ovaj, zar se ja baš ništa ne pitam?“

„Ovde se samo ja nešto pitam“, odvrati devojka, pa se osmehnu. „Vidi, šta kažeš na ovo? Ipak ću te pustiti da *izabereš*.“

„Šta?“

Devojka ispruži ruku s Moglom i Aja primeti sponu za zaključavanje na lebdokameri. Dok ne skinu tu sponu, lebdokamera je zamrznuta, a mozak joj je mrtav.

„Ili ćeš uzeti kameru i otperjati odavde ili ću je ja baciti u vodu a ti poći na surfovanje s nama.“

Aja zatvori oči, pa stade osluškivati kapljanje ledene vode, koja joj se još cedila iz odeće. Ren tvrdi kako je Mogla sredio da bude vodootporan, ali pitanje je hoće li Aja uspeti ponovo da nađe ovo mesto.

„Koliko ti je stalo da se izvučeš iz svog dosadnog sobička u domu?“

Aja je progutala knedlu. „Mnogo.“

„Onda to znači da će izbor biti lak, zar ne?“

„Samo... ta me je kamera koštala mnogo zasluga.“

„Ovo je obična igračka. Baš kao i rang lica i zasluge, potpuno je *nevažna* ako ti tako rešiš.“

Kako može rang lica biti nevažan? Ova devojka je izgleda operisana od mozga. Doduše, u jednom je u pravu: ništa nije važnije od bekstva iz dosadnog i jadnog doma Akira.

Možda će joj Ren pomoći da pronađu ovo mesto...

Aja zatvori oči. „Dobro. Želim da pođem s vama. Baci kameru.“

Pljusak vode odjeknu kao šamar.

„Pametna izbor. Ta ti igračka ionako ne treba.“

Aja otvori oči. Pekle su je od neprolivenih suza.

„Ja sam Džej“, kaza devojka uz duboki naklon.

„Aja Fjuz.“ Uzvratila je naklonom i spustila pogled na mreškanje vode koje se širilo pod njima. Mogla stvarno nema više.

„Uskoro ćemo se videti“, reče Džej.

„Kako to misliš *uskoro*? Ali kazala si...“

„S obzirom na to da imaš samo petnaest godina, mislim da ti je sasvim dovoljno zabave za jedno veče.“

„Ali obećala si mi!“

„A ti si rekla da nisi lansiračica. Htela sam da se uverim da ne izvrćeš istinu.“

Aja htela da se pobuni, ali joj reči zapeše u grlu. Ionako nema svrhe prepirati se – Mogla nema više.

„Ja čak i ne znam ko ste.“

Džej se osmehnu. „Mi smo lukave devojke i bićemo u vezi. Idemo, devojke – treba da stignemo na voz!“

Okrenule su daske i zavrtele se ukrug oko Aje, ispunivši podzemnu dvoranu jekom uzvika i pokliča. Baterijska lampa je zatitrala i ugasila se, a onda se čulo kako jedna za drugom odleću dok im se dreka gubi u odvodu za kišnicu.

Aja ostade sama u mraku da guta suze.

Odrekla se Mogla zabadava. Čim joj lukave devojke provere fid, prokljuviće sve njene laži. Još ako otkriju da joj je brat jedan od najčuvenijih gradskih lansirača, ni reč joj više nikad neće poverovati.

„Glupi Hiro“, promrmlja ona. Da nije njega, Uvažnog Lica, uopšte joj ne bi tako teško padalo što je statista. Ne bi imala potrebu da se toliko dokazuje.

I ne bi se odrekla Mogla... za džabe.

Čvrsto stisnu pesnice, pa poče spuštati dasku sve dok podizači nisu blago zašljapkali po vodi. Kleknula je i ispružila ruku u mrak, a onda nežno spustila dlan na površinu. Osetila je kako se oko mesta gde je Mogl pao i dalje mreška voda.

„Izvini“, prošaputa. „Uskoro ću se vratiti po tebe.“

VELIKI BRAT

Kraj Aje su šibale ogromne vile, masivne i jarko osvetljene bakljama. Pri svetlosti ranog jutra na sve strane su se videle logorske vatre: čisto razmetanje ogromnim sledovanjima ugljenika. Iznad glave su joj plutali bazeni, kao lebdeći mehuri vode, uobličeni nevidljivim dejstvom sile. Dok je letela ispod njih, Aja je letimice hvatala obrise ljudi koji su opruženi po plutajućim ležaljkaama zurili u zoru.

Hirova vila, vretenasti neboder od sjajnog stakla i čelika, dostizala je visinu od tri stotine metara. Čitava zgrada se okretala brzinom male kazaljke na satu kako posmatraču ne bi dosadili veličanstveni pogledi. Pošto je cela građevina počivala na lebdećim podupiračima i samo oknom za lift dodirivala tlo, podsećala je na ogromnu, ledenu balerinu koja se vrti na vrhovima prstiju jedne noge.

U ovom kraju su se sve zgrade okretale. Lebdele su, menjale oblik i izvodile kojekakve kerefeke, i time već tradicionalno smarale sve one koji žive u njima.

Hiro je stanovao u poznatom delu grada.